

КАРПАТСЬКА ШКОЛА

Зимова сесія 2023

Матеріали
зимової сесії
Міжнародної Карпатської Школи
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК
КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

м. Косів Івано-Франківська область
2023 рік

УДК 911.2 – 502.7.58

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ТУРИЗМ У КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

Мірзодаєва Т.В., к.е.н., доцент

Гівчак Т.С., студент

Національний університет харчових технологій (м.Київ, Україна)

RESPONSIBLE TOURISM IN THE CARPATHIAN REGION

*Mirzodaieva T.V., Givchak T.S., National University of Food Technologies,
(Kyiv, Ukraine)*

Вступ. Відповідальний туризм – це новий міжнародний тренд. У 2022 році руху «Відповідальний туризм» виповнилося 20 років. Він був визначений на Кейптаунській конференції в 2002 році і зафіксований у Кейптаунській декларації [1]. Підписантами стали 280 делегатів з 20 країн. Кейптаунська декларація відзначила різноманітність світу та його широку економічну, соціальну та екологічну програму та закликала всі зацікавлені сторони на рівні дестинацій «взяти на себе відповідальність за досягнення сталого туризму та створення кращих місць для життя людей і для відвідування».

Актуальність теми. Щоб реалізувати керівні принципи економічної, соціальної та екологічної відповідальності, необхідно використовувати портфель інструментів, який включатиме нормативні акти, стимули та стратегії залучення багатьох зацікавлених сторін.

Результати та обговорення. Загальноживаним терміном є «стійкий розвиток», однак у професійних колах вживаним є поняття відповідальний розвиток або «відповідальний туризм». Отже, слід визначити відмінність цих понять.

Стойкість - це амбіції, це той орієнтир, до якого прагне будь-яка система. Відповідальний – це те, що ми робимо як виробники та споживачі, щоб реалізувати прагнення. Надто часто стійкий використовується лише в абстрактному значенні. Тобто відповідальний туризм – це не те саме, що сталий туризм. Відповідальність вимагає, щоб ми говорили, що ми робимо, щоб покращити туризм і бути прозорими щодо того, чого досягаємо. Відповідальний туризм вимагає, щоб оператори, власники готелів, уряди, місцеві жителі та туристи взяли на себе відповідальність і вжили заходів, щоб зробити туризм більш стійким.

У 2002 році Доктор Гарольд Гудвін заснував Міжнародний центр відповідального туризму (ICRT) з центром у Великобританії та вузлами в ряді країн і регіонів, який просуває принципи Кейптаунської декларації, а також серію міжнародних конференцій ICRTD з відповідального туризму.

WTM Responsible Tourism [2] – це найбільша програма у світі. Ця програма, зосереджена на зусиллях відповідального туризму в індустрії подорожей, відбувається в листопаді під час World Travel Market London, однієї з найбільших туристичних виставок у світі. З 2004 року нагороди за відповідальний туризм щорічно вручаються на WTM London.

Популяризація відповідального туризму в Українських Карпатах на даному етапі здійснюється Всесвітнім фондом природи WWF-Україна, який започаткував ініціативу “Дикий” туристичний етикет [3]. Метою проєкту є поширення практичних порад з безпеки в горах, якісного відпочинку на природі, урізнома-

нітнення дозвілля. Зокрема, після ознайомлення з його пунктами кожен турист зможе отримати знання щодо безпечної поведінки у горах та при зустрічі з дикими тваринами, а також нових способів дослідження природи та відпочинку таких, як б'ордвотчінг та купання у лісі (shinrin-yoku).

Головними перевагами розроблених правил етикету є надання туристам можливостей :

- підготуватися до відпочинку у дикій природі,
- отримати екологічні враження,
- урізноманітнити дозвілля,
- знати більше про безпеку в горах,
- приєднатися до світової спільноти відповідальних туристів.

Додаткове поширення «Дикого» туристичного етикету було надано Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Державним агентством розвитку туризму ДАРТ, а також туристичною агенцією Carpaty Travel.

Висновок. Україна часто недостатньо представлена, коли йдеться про можливість відповідального туризму. Про практики такого підходу говорять окремі туроператори. Популяризація відповідального туризму та вивчення світового досвіду надасть можливість більш широко використовувати весь арсенал інструментів відповідального туризму - від надання переваг місцевим готелям; найму місцевих гідів і водіїв – усе, щоб надати мандрівникам додаткові можливості дізнатися про місця від людей, які там живуть, і надати місцевим жителям можливість працевлаштування; приготування їжі з місцевих продуктів до співпраці з екоорієнтованим бізнесом, з місцевими закладами освіти задля покращення якості освіти в стабільний спосіб.

Список використаних джерел:

1. *International Conference on Responsible Tourism in Destinations (2002) The Cape Town Declaration, Cape Town [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://responsibletourismpartnership.org/cape-town-declaration-on-responsible-tourism/>*

2. *WTM Responsible Tourism [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.wtm.com/responsible-tourism/en-gb.html>*

3. *“Дикий” туристичний етикет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://specials.wwf.ua/wildetiquette>*

Ключові слова: екологія, туризм, відповідальність, туристичний етикет.
